

PAVO MARINKOVIĆ

PREMIJERE
RAZGOVORI
PROTUKRITIKA
MEĐUNARODNA
SCENA
FESTIVALI
TEMAT
PRODUKCIJA
ISTRAŽIVANJE
TEORIJA
SJEĆANJA
NOVE
KNJIGE
DRAME

Rođen u Zagrebu 1967. Diplomirao dramaturgiju na Akademiji dramske umjetnosti. Kao dramski pisac javlja se početkom devedesetih. Drame su mu izvođene u kazalištima u Hrvatskoj i inozemstvu, prevedene i višestruko nagrađivane.

Filip Oktet Rektorova nagrada, Teatar ITD Zagreb, 1991., Akademsko pozorište Beograd 1992., P.P.P: Centrala na Dorčolu, 1995.

Disamenina čast Nagrada "Marin Držić" 1992.

Glorietta Nagrada "Marin Držić", Teatar ITD Zagreb 1994.

Solumov kraj Nagrada AGM-a, Nagrada "Marin Držić", HNK Split 1998.

Dom od kiše Nagrada "Marin Držić", ZeKaeM 1999.

Gašpar i napitak zločestoće, Dječje kazalište Dubrava, 2007.

Dnevnik učitelja plesa, U.O. Mitropa, 2007.

Tri o maturi, Nagrada "Marin Držić" 2007.

Od 1996. do 2005. bio je zaposlen kao dramaturg i urednik u Dramskom programu HTV-a. Autor scenarija za film *Ajmo žuti!* (2001.) Dražena Žarkovića, prikazanog na Pulskom filmskom festivalu i dobitnika Srebrne masline na festivalu u Baru. Koređatelj (s Draženom Žarkovićem) i scenarist dugometražnog filma *Trešeta* (2006.). Film *Trešeta* je međunarodnu premijeru imao na uglednom međunarodnom festivalu Mannheim-Heidelberg, gdje je osvojio Ekumensku filmsku nagradu. Nakon toga *Trešeta* je prikazana na dvadesetak filmskih festivala i osvojila šest međunarodnih nagrada, od kojih je najvažniji Grand Prix za najbolji film Bucharest Film Festivala. Redatelji filma dobitnici su bijenalne Nagrade hrvatskoga glumišta za najbolju režiju filma ili TV drame.

Pavo Marinković povremeno radi kao dramaturg u kazalištu, piše drame, scenarije, eseje, prevodi. Živi u Zagrebu kao slobodni umjetnik.

TRI O MATURI

Komorna igra o vremenu i ograničenjima

Stvar je redatelja hoće li predstavu raditi s pet, šest, sedam ili osam glumaca...

Osobe:

Beli, 69 godina

Joja, 69 godina

Kičo, 39 godina, konobar

Restoran. Dugačak stol. Stolnjak. Mnoštvo stolica. Za stolom sjedi Beli. Odjeven je u odijelo i kravatu. Gleda na sat. Glazba – šlageri Druge Dikliča ili nekog drugog hrvatskog pjevača iz kasnih pedesetih ili ranih šezdesetih. Konobar Kičo postavlja stol. Beli nervozno šeće i nešto mrmlija sebi u bradu.

Beli: Jeste li sigurni da je ovo prava sala?

KIČO: Nemamo druge sale... ovo je jedina...

Beli sjedne u stolac.

Beli: Tko mi je kriv?! Kad ne slušam sebe, nego djetinjaste sentimentalne instinkte.

Nervozno pregledava pribor za jelo. Kao da traži neku mrlju. Kičo ga promatra i pride mu.

Beli: Trebate nešto?

KIČO: Oprostite... mislio sam... možda vi trebate nešto...

Stanka.

KIČO: Za popiti?

Beli: Bila bi katastrofa da se napijem. Ja sam u godinama kad više ne podnosim alkohol.

Stanka. Pogleda u čašu.

Beli: Zapravo nikad nisam podnosio alkohol.

Vrati mu čašu.

Beli: Iako govore da prosvjetni radnici izvrsno podnose alkohol.

Kičo uzme čašu. Sućutno gleda Belog.

KIČO: Oprostite kaj pitam... ovo je vaša godišnjica?

Beli: Moja je – nego čija... Mislite li da toliko uživam u godišnjicama pa da još pohodim tuđe?

Beli nezadovoljno uzdahne.

KIČO: Valjda će doći... ne bi rezervirali da neće doći...

Stanka. Kičo se nasmiješi. Beli promatra zid na kojem stoji Tuđmanova slika.

Beli: Znači, istina je da je ovo ispravno mjesto...

Kičo kimne.

Beli: Pa nam se smješi ova socijalistička sala... sa slikama predsjednika, jučer jedan, danas drugi, sutra treći... a nikad pravi... takve smo sreće? Što vi kažete?

Koji je naš najbolji predsjednik?

KIČO: Najbolji predsjednik?

Beli: Da... najbolji predsjednik ikad?!

Kičo se zamisli.

KIČO: Stjepan Radić!

Beli odmahne rukom.

Beli: Imate li vi malu maturu?

KIČO: Imam i veliku!

Beli: Bravo... pa onda i vi slavite godišnjicu mature, mladiciu?

KIČO: Je, i to baš danas! Ak' me gazda pusti...

Beli: Valja raditi, a ne slaviti! Tako je pokazala povijest!

Stanka. Kičo izlazi. Beli prezirno odmahne rukom.

Beli: Povijest je predmet... uči životnim mudrostima propovijedajući istinu. Historia magistra vitae est. Povijest je učiteljica života. A ja sam bio učitelj života.

Stanka. Beli samozadovoljno razmišlja.

Beli: Da... Ni ženski rod nije imun na povijest. Lako ih impresionira. Ako si mudar i lukav i predaješ povijest, bit ćeš najomiljeniji profesor u školi. Svi vole priče koje su istinite i poučne. Još k tome prilagođene srednjoškolskom uzrastu. A kad ih svladaš, i sam se počneš čutiti intelektualcem. Što mislite, gospodine profesore, je li kraj rimske civilizacije prouzročen gubitkom moralnih vrijednosti ili je to predvidljiva ciklička pojava imanentna svakoj velikoj civilizaciji? Civilizaciji...

Toč trenu ulazi Joja. Odjeven je skromno. Skida kaput. Tišina. Nitko ne reagira. Beli pogledom odmjerava Joju koji polagano skida kaput i šešir.

JOJA: Obično kokoši stignu prve...

Stanka.

JOJA: Ili su pijetlovi ti?!

Beli je zbunjen. Joja sjedne na drugi kraj stola.

Beli: Duhovito!

Tišina. Prilično duga. Belome je neugodno. Izbjegava pogled. Nakon nekog vremena dođe Kičo.

KIČO: Dobra večer! Što ćete popiti?

JOJA: Vode!

Stanka.

JOJA: Mineralne! Bez mjehurića!

Stanka. Kičo izlazi.

Beli: Voda bez mjehurića, boga ti! Piće obogaćenih proletera... voda koja se naplaćuje! Kao da ova trešnjevačka voda nije dovoljno dobra! Mali čovjek time daje na znanje kako nije mali... (Na glas.) Nekad smo pili vodu iz pipe!

Joja ne reagira. Beli gleda u svoju praznu čašu. Neugodna stanka.

Beli: Nema drugih?!

JOJA: Ne!

Beli: Valjda će doći.

JOJA: Valjda.

Beli: Svake godine neka godišnjica. Kad si prosvjetni radnik kao ja, zamrziš i godišnjice i obljetnice i proslave. Sve puno neprepoznatljivih lica iz prošlosti.

Dolazi Kičo s vodom.

KIČO: Evo, izvolite... jeste li možda za predjelo?

Joja kimne. Stanka. Pruža prijavu čašu Kiči.

Beli: Pristojno je čekati. Ali povijest je pokazala da proleter i nisu pristojni.

Kičo pregledava čašu – je li prijava.

KIČO: Oprostite... donijet ću novu...

Beli: Ne kažem da si ti proleter, to nikako, ali zar nećemo pričekati druge?

JOJA: Nećemo.

Kičo odlazi. Stanka. Ne razgovaraju.

JOJA: Koliko ono godina?...

Beli: Što?

JOJA: Koja nam je godišnjica?

Beli: Pedeseta...

Stanka.

JOJA: Pedeset... okrugao broj...

Kičo donese novu čašu Joji. I Beli mu vraća čašu. Kičo je malo zbunjen.

Beli: Ja nisam sitničav... ali kad već nosite...

Kičo se nasmiješi i ode.

Beli: Nekad se dobro znalo što je to čista čaša.

Stanka.

Beli: No dobro... gdje su ostali... zašto kasne?

Joja gucne vodu – uživa u njoj.

Beli: Nećemo valjda provesti večer u dvoje. Nisam zato dolazio.

JOJA: Nego zašto si dolazio?

Beli: Pa da vidim Brkića i Vadjlu... valjda...

JOJA: Brkića i Vadjlu?

Beli ga znatiželjno pogleda.

JOJA: Brkić je umro lani, a Vadjla je u domu, dementan...

Stanka. Beli uzdahne.

Beli: Brkić je umro... šteta... pojma nisam imao, sve zato što sam prestao uzimati "Večernji", a tamo su najbolje osmrtnice... umro Brkić, kažeš, a Vadjla dementan! Stanka.

Beli: To je sudbina intelektualaca – demencija vulgaris. Mnogi veliki ljudi postali su dementni. Bolje je da umrem prije negoli postanem dementan. A umalo je postao akademik.

JOJA: Navodno će biti primljen u Akademiju sljedećeg mjeseca.

Beli: Bravo! Barem nešto...

Stanka.

Beli: Ja nikad neću postati akademik.

JOJA: Šteta!

Beli ne zna kako bi reagirao.

JOJA: A najviše si obećavao od svih nas. Stanka je to uvijek govorila. Ja, za razliku od tebe, uopće nisam obećavao.

*Beli se počne smijati.**Stanka. Dolazi Kičo s juhom – stavlja je pred Joju. Joja počne srkati juhu.*

KIČO (Belome): Hoćete li vi nešto za predjelo?

Beli: Pričekat ću. Ali vas molim da mi donesete novu čašu...

Kičo slegne ramenima i ode. Beli gleda Joju s gađenjem kako srče juhu. To traje.

Beli: Slušam te kako jedeš! Ali i careve su u srednjem vijeku slušali kako jedu. Bi li ti godilo kada bih ti rekao da imaš manire kao Karlo Veliki?

Stanka.

Beli: Konobar! Konobar!

Dolazi Kičo.

Beli: Donesite i meni jednu! Da zajedno srčemo!

KIČO: Nema problema...

PREMIJERE

RAZGOVORI

PROTUKRITIKA

MEĐUNARODNA
SCENA

FESTIVALI

TEMAT

PRODUKCIJA

ISTRAŽIVANJE

TEORIJA

SJEĆANJA

NOVE
KNJIGE

DRAME

	BEL: No dobro.... Brkić umro, a Vadjla dementan... što je s Jurinovićem? JOJA: Preselio se u Opatiju. BEL: Ma vidi ti njega! Jurinović u Opatiju?! Odakle mu novci? Sigurno neka privatizacijska shema... Ako si gimnazijski profesor, u Opatiju možeš samo na maturno putovanje. A ako si u mirovini – ne možeš u Opatiju uopće... <i>Kićo donese juhu Belome.</i> <i>Stanka. Sad Beli srće juhu.</i> JOJA: Malo glasnije! BEL: Molim? JOJA: Malo glasnije! Htio bih te slušati kako jedeš, ali ne čujem dobro pa bih te molio da srčeš malo glasnije. <i>Stanka. Beli ljuto pogleda Joju.</i> JOJA: Jesi li se oženio? <i>Stanka. Beli samo ošine Joju pogledom. Nakon toga se počne smijati.</i> BEL: To je trebala biti šala? JOJA: Samo pitam... mislio sam, bilo bi dobro da se smiriš pod stare dane... <i>Stanka. Beli srće posljednje gutljaje juhe.</i> BEL: A ti si se rastao? <i>Stanka.</i> JOJA: To bi ti volio? BEL: Mislim, Stanka nije tu... inače ste uvijek dolazili zajedno. <i>Stanka. Neprijateljski pogledi.</i> JOJA: Umrle je. <i>Beli prolje malo juhe. Ustane, opekao se.</i> BEL: Moja sućut... oprosti... nisam znao... JOJA: Sada znaš. <i>Tišina. Beli ustane.</i> BEL: Oprosti... moram... odmah se vraćam! <i>Joja sjedi zadovoljno izvaljen u stolici. Smješka se. Ulazi Kićo, uzima tanjure.</i> KIĆO: Je li bilo u redu? JOJA: Izvrсна juha! KIĆO: Domaća juha od povrća... specijalitet naše kuharice! <i>Kad Kićo izlazi, vraća se Beli.</i>	BEL: A kako... kad je Stanka... kako se to dogodilo? JOJA: Ima tri mjeseca! Trpjela je užasne bolove... pa je... razumiješ... BEL: Što? JOJA: Pa je i sebi i nama skratila muke. <i>Stanka. Zamišljeno sjede jedan nasuprot drugome.</i> BEL: Zar smo samo nas dvojica živi, osim Vadjle koji je dementan i Jurinovića koji je u Opatiji? JOJA: Mislim da ih ima još. BEL: Misliš da ima? JOJA: Nisam ih nazivao i provjeravao gdje su... BEL: Nisi ti? Tko je onda uopće organizirao ovu blesavu godišnjicu mature? Gdje kao dva kretena sjedimo sami za jednim stolom za vjenčanje?! I čekamo mladenca koji neće doći... <i>Stanka. Beli je uzrujan.</i> BEL: Kao da meni nije dosta toliko glupih godišnjica i proslava na koja sam dolazio kao razrednik?! Kao gimnazijski profesor... i gledam male nezalnice koji su postali direktori, političari, poduzetnici, tajkuni... I govore, hvala profesore, bez vas ne bih uspio... Pa što sam te ja naučio? Što te naučila učiteljica života? Da te ne smiju uhvatiti kako kradeš?! <i>Stanka.</i> BEL: I uz sva ta poniženja moram doći na vlastitu godišnjicu... A na našim godišnjicama samo postajemo svjesni da više ne možemo ono što bismo htjeli, kako sve više i više živimo u granicama, i fizičkim i duhovnim... i da nas svaki dan sve više i više stežu. Dok nas konačno ne pokupi smrt! <i>Stanka.</i> BEL: Godišnjice, obljetnice, jubileji... Ja ne znam zašto ja to posjećujem. JOJA: Nitko te nije tjerao. BEL: Djetinjasta znatiželja! JOJA: Znatiželja da ponovno vidiš... Stanku. <i>Stanka. Joja se izazovno izvali u stolici. Beli je nervozan.</i> BEL: Pa dobro... Veselio sam se da bih je danas mogao vidjeti. I što onda? <i>Stanka.</i> BEL: Je li to grijeh?! JOJA: Grijeh je željeti tuđu ženu. <i>Joja se počne cinično smijati.</i>	BEL: To je bilo davno, Joja. Nema veze... Bili smo zajedno prije mature. Kad me više nije htjela, zaljubila se u tebe i ostavila me. Nemaš razloga biti ljubomoran. JOJA: Ti znaš... ja sam iz ljubomore pao na maturi. BEL: Za to kriviš mene? JOJA: Pa nisam bio ljubomoran na Vadjlu ili Jurinovića, nego na tebe! Pa koga da krivim?! BEL: Što ti sad ovdje hoćeš od mene? <i>Stanka. Joja gleda u Beloga.</i> BEL: Zar nije dovoljno da nema Stanke?! Što još hoćeš? <i>Stanka.</i> BEL: Uostalom, što ja ovdje radim?! Idem doma! Čitati! Pisati! A ne ovdje gubiti vrijeme! JOJA: Ne ideš ti nikud! BEL: Ti ćeš mi zabraniti?! JOJA: Nego što! Znači – kad nema Stanke – ti nemaš ovdje što raditi! Pa bi išao kući. BEL: Ovdje nema nikoga osim konobara koji misli da je najbolji hrvatski predsjednik Stjepan Radić. I meni je ovoga dosta. Gdje su ostali? Pa nisu valjda svi pomrli – još ima ljudi! Ovo je pedesetogodišnjica mature! A ja sam tu sam s tobom! Pa nisam lud provoditi večer u suludim optužbama bolesne osobe! Hoće li, molim vas, još netko doći na obljetnicu?! Ako neće – ja idem doma! Slušati Bacha i čitati Montaignea! <i>Stanka. Beli sjedne.</i> JOJA: Slušati Bacha – čitati Montaignea... kako to da nikad nisi napravio znanstvenu karijeru? S takvim potencijalima... BEL: Oko mene su bili ljubomorni mediokriteti i ružne intelektualke koje su očekivale nešto drugo, a ne stručnost... JOJA: Za napredovanje u školi – sigurno su takvi ljudi smetali. Za napredovanje u funkciji – također. Ali za znanstvenu karijeru? Ni najružnija partijska aktivistica nije te mogla spriječiti da magistriraš! Ali najzgodnija učerica jest... BEL: To su nepristojne insinuacije. <i>Stanka.</i> BEL: Zašto si se zakačio za mene? Uvijek se moraš na nekoga kačiti, na nekoga lijepiti – da bi bio sretan i ispunjen. Zbog ljubomore nisi maturirao. Da... zašto si uopće došao? Ovo je proslava mature, a ti nisi maturirao.	<i>Stanka.</i> BEL: Zašto nema nikoga? JOJA: Zato što sam ja tako htio. BEL: Nisi valjda... <i>Stanka.</i> BEL: Ne... pa nisi valjda ti... organizirao... JOJA: Nisam ja ništa organizirao. I nikoga! Samo jedan veliki stol. I tebe! BEL: Što hoćeš? <i>Stanka. Joja sjedne.</i> JOJA: Htio sam s tobom podijeliti malo boli... i istine..., ali vidim tebi nije ni do boli ni do istine. BEL: Kojem normalnom čovjeku je do boli i istine?! Jedno obično ne ide bez drugoga. Dakle, ako sam shvatio, ti trebaš utjehu. JOJA: Ne. BEL: Nego? <i>Stanka. Dolazi Kićo.</i> KIĆO: Da donesem glavno jelo? JOJA: Možete. <i>Kićo ode.</i> JOJA: Ne treba meni utjeha. Meni treba istina! <i>Stanka. Belome je neugodno.</i> JOJA: Pored tolikih ljubavnih afera, nikada se nisi ženio. Zašto? BEL: Proučavao sam ljubav – kierkegardovski... JOJA: Ljubav? BEL: Nije svaka ista. Ni avantura ni afera. U svakoj tražiš druga iskustva i onda na kraju shvatiš da tražiš sebe. JOJA: I jesi li se našao? BEL: To je tvoja potraga za istinom? <i>Beli ne odgovori. Tupo gleda ispred sebe.</i> JOJA: Ne... moja potreba za istinom tiče se tebe i Stanke. Jesi li ikad žalio što niste zajedno? BEL: Zašto? Za nju je bilo dobro da je s tobom. <i>Joja je ljut.</i> BEL: Gledaj, to ti ne možeš shvatiti. Poslije svake prave ljubavi – muškarac kao ja ima osjećaj da je nešto preskočio, da je napravio važan korak. Recimo, kao kad ti dobiješ dijete... tako sam se ja osjećao nakon svakog važnog razlaza. A tvoja pokojna supruga je u tom smislu bila prvi važni razlaz.
--	---	--	---	---

	<p><i>Stanka.</i></p> <p>JOJA: Ja sam dobar čovjek, stabilan i pouzdan, govorila je, ali neobuzdani genij – to si bio samo ti! Ja sam joj govorio kakav genij – to nije nikakav genij, pogledaj ga, profesor povijesti u desetoj gimnaziji... nije uspio postati ni direktor škole, a kamoli doći na fakultet! To je tvoj genij! To je tvoj genij!</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>JOJA: Na našoj proslavi mature... na koju ja nisam bio pozvan, jer nisam maturirao, kad sam došao po Stanku... bili ste negdje... sami i daleko od ostalih. Što ste radili?</p> <p>BELI: Nemam pojma o čemu govoriš – to je bilo prije sto godina!</p> <p>JOJA: Prije pedeset godina!</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>JOJA: No dobro... ta me večer nije izliječila ljubomora. Cijeli sam život bio ljubomoran na tebe!</p> <p>BELI: Bez razloga... kažem ti...</p> <p>JOJA: Cijeli sam život mislio da nisam vrijedan... nitko nikada nije bio lud za mnom... ni kierkegardovski ni drugačije, a ti si osvajao smiješkom i pogledom, nakon toga si ih ostavljao, a oko si pričao da su one ostavile tebe i tako ženama bivao još privlačniji, onim nježnijim i sućutnijim..., a ja sam sve to samo mogao gledati... i prezirati svoju egzistenciju!</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>JOJA: Buđenje u šest i pogled prema ženi za koju sam sumnjao da me ne voli... Zbog te sumnje i ja sam nju prevario. Službeni put u Gorski kotar... Nakon svega sam morao kod urologa...</p> <p>BELI: Ne zanimaju me tvoji urološki problemi!</p> <p>JOJA: I te kako te zanimaju...</p> <p><i>Joja uzme nož te se približi Belome. Beli se odmakne.</i></p> <p>JOJA: Sad ćeš mi reći istinu! Samilosti mi ne treba, ali mi istina treba!</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>BELI: Joja, molim te, smiri se!</p> <p><i>Joja krene prema Belome.</i></p> <p>JOJA: Prije negoli je umrla, Stanka mi je rekla da ste te večeri bili zajedno.</p> <p>BELI: Svi smo bili zajedno.</p> <p>JOJA: Nemoj me provocirati! Znaš dobro na što mislim!</p>	<p><i>Stanka.</i></p> <p>JOJA: I da si joj predložio da pobjegnute! Van! Preko granice! U Italiju!</p> <p>BELI: To ti je rekla?</p> <p>JOJA: Da... da si je poljubio i to zatražio od nje. Ona se prepala i odbila... I to joj je bila najveća pogreška u životu.</p> <p>BELI: To ti je rekla?</p> <p>JOJA: Da... ostala je sa mnom... u sigurnosti socijalističkog doma!</p> <p><i>Stanka. Joja stoji držeći nož uperen u Beloga.</i></p> <p>JOJA: I?</p> <p>BELI: Što bih ti sada trebao reći?</p> <p>JOJA: Istinu.</p> <p>BELI: Kako ćeš znati da ne lažem?</p> <p>JOJA: Znat ću...</p> <p>BELI: U redu... poljubili smo se... u obraz i za rastanak. Sve ovo je čista izmišljotina i laž... valjda se naljutila na tebe i htjela te povrijediti... ja... preko granice... s njom? Što ti pada na pamet...</p> <p>JOJA: Stvarno... nikad nisi?</p> <p>BELI: Ja sam žalio, ali vjeruj mi... ona nije...</p> <p><i>Joja je sretan, spusti nož. Joja se nasmije.</i></p> <p>BELI: Je l' mi vjeruješ?</p> <p><i>Stanka. Joji je laknulo.</i></p> <p>JOJA: Svaki dan budio sam se u pet da bih išao na posao u šest. Cijeli život sa sumnjom da nisam dovoljno dobar.</p> <p>BELI: Ne znam zašto je to rekla... izmislila je da bi te kaznila zbog neke gluposti... jednom smo se sreli u gradu... poslije... odveo sam je na piće... pokušao, znaš već što... ali glatko me odbila... Stanka je voljela samo tebe!</p> <p><i>Joja je sretan. Vjeruje Belome.</i></p> <p>BELI: Oprosti što sam uopće pokušao. Bila je još uvijek lijepa..., ali voljela je samo tebe.</p> <p><i>Dolazi Kičo. Nosi pladanj hrane.</i></p> <p>KIČO: Evo... gospodo...</p> <p>JOJA: Kuhana janjetina. Još u školi si obožavao janjetinu.</p> <p>BELI: Lijepo od tebe... Što misliš o meni...</p> <p><i>Kičo odlazi.</i></p> <p>BELI: Mislim, mogao si se naći sa mnom i otići na večeru, a ne slati ove čudne šifrirane poruke.</p>	<p>JOJA: Znaš. Morao sam biti siguran da ćeš doći. I da ćeš mi reći istinu...</p> <p><i>Stanka. Počinju jesti.</i></p> <p>JOJA: Nego – ti poznaješ moje dijete? Našu Sanju?</p> <p><i>Stanka. Neugoda.</i></p> <p>BELI: Da...</p> <p>JOJA: Naravno da je poznaješ! Bio si joj profesor... u istoj gimnaziji u koju smo bili i mi. Profesor povijesti. I marksizma.</p> <p>BELI: Oprosti, marksizma samo kao zamjena...</p> <p>JOJA: Povijest i marksizam.</p> <p>BELI: Pametna cura... imala je na koga biti pametna... i zgodna...</p> <p>JOJA: Misliš na mamu?</p> <p><i>Stanka. Obojica se nasmiju.</i></p> <p>JOJA: Sjeća se i ona tebe... upisala je povijest, kaže – zbog tebe...</p> <p>BELI: Ako je zbog mene, onda nije trebala upisati povijest. Koliko je glupana upisalo povijest zbog mene i onda upropastilo živote.</p> <p>JOJA: Nisi trebao biti tako karizmatičan.</p> <p>BELI: No dobro – zar je pobjegla od kuće – sigurno joj je već četrdeset...</p> <p>JOJA: Ne! Ali moje dijete te je obožavalo... čak sam umislio da se zaljubila u tebe. Imala je krasnog momka koji je puno obećavao pa ga je ostavila...</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>JOJA: Molio sam Boga da ne dobijem unuku pa da slučajno dođe u tvoju školu i završi kako se kod tebe obično završava...</p> <p>BELI: Ja pijem lijekove i posve sam bezopasan za sve žene! Joja!</p> <p>JOJA: Bezopasan?!</p> <p>BELI: Da!</p> <p>JOJA: Dobio sam unuka, a ti si na vrijeme otišao u penziju!</p> <p>BELI: A što radi Sanja?</p> <p>JOJA: Ha... sad nema posla... radila je u osnovnoj školi, ali...</p> <p><i>Joja uzdahne, Belome je malo neugodno. Ulazi Kičo.</i></p> <p>KIČO: Gospodo, ja se ispričavam, ali trebao bih naplatiti...</p> <p><i>Joja se maši za novčanik.</i></p> <p>BELI: Pusti, ja ću!</p> <p>KIČO: Smjena mi je, a znate, danas imam godišnjicu mature...</p>	<p>BELI: Ma nemojte?! Koliko?</p> <p>KIČO: Sto trideset i četiri...</p> <p>BELI: Proslavu mature..., a koju?</p> <p>KIČO: Pa dvadesetu, profesore!</p> <p>BELI: Mi se poznajemo?!</p> <p>KONOBAR: Kaj vi niste profesor Belić?! Nisam bil sto po sto siguran, a i vi ste bili malo srditi pa nisam htel smetat!</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>BELI: Stjepan Radić, ha?</p> <p><i>Mrak.</i></p>
--	--	--	--	---

Krešo, 39 godina
Sanja, 39 godina
Cveba, 39 godina
Kićo, 39 godina

Događa se u moderno namještenom Cvebinom stanu.

“Slave to Love” – Roxy Music. Nježno plešu Krešo i Sanja. U pozadini je Cveba. Natače si viski, otpije. Na podu leži Kićo. Odmara se od pića i glazbe. Cveba se zaneseno njiše na glazbu. Zvono Sanjinog mobitela – nasmiješi se Kreši te se odmakne, javlja se. Sanja je lijepa žena, elegantno odjevena – i to zna nositi.

PREMIJERE

RAZGOVORI

PROTUKRITIKA

MEĐUNARODNA
SCENA

FESTIVALI

TEMAT

PRODUKCIJA

ISTRAŽIVANJE

TEORIJA

SJEĆANJA

NOVE

KNJIGE

DRAME

SANJA: Halo... ej... Mali ne spava? Ne moraš me onda zvati, da, tak smo se dogovorili. Ivo ima proslavu maturre... pa nek dođe kad hoće... da... ja godišnjicu, a on proslavu... Pa rekla sam ti – ne moraš doć po mene... ne... doći ću taksijem... ili će me prijatelj dovesti... moji prijatelji... ili frendica... ma sigurno... frendica... slušaj... nismo više u restoranu... da... otišli smo van... sad smo kod jedne frendice... da... ko... ma svi... pola razreda... da... ajde, samo ti spavaj! Da, ne moraš doć, da... bok... bok...

Zatvara mobitel. Evidentno je uzrujana. Prilazi Kreši. Želi mu nešto reći. Tog trenutka grune R.E.M. i Cveba počne divljački plesati lamatajući glavom. To čini groteskno, jer njeno tijelo nije stvoreno za ples. Kratko je ošišana, a posve građanski odjevena, tako da je prizor neprikladan. Lamaće kratko ošišanom glavom na blago pogrbljenim leđima.

KREŠO: Cveba! Jesi ti normalna!?

Kićo se budi – naš konobar se pretvorio u malenog i nabijenog tipa u kožnoj jakni. Kićo ustane i počne se pomicati u ritmu glazbe.

KREŠO: Cveba! Imaš ti susjede? Je li me čuješ?! Ovo nije naturalna večer!

SANJA: Kaj ti to smeta? Je li bi imo kaj protiv da je maturnalna večer?

Stanka. Krešo se nasmiješi.

KREŠO: Pitaš me, bi li se rado vratio?

Stanka.

KREŠO: A bi li se ti vratila?

SANJA: Ajmo plesat!

Krešo je pogleda u čudu, potom prezrivo Cvebu.

KREŠO: Da plešem s Cvebom?!

SANJA: Ne... sa mnom...

Uzme ga za ruku. On joj teško odolijeva i to se vidi. Počinu plesati. Odlaže. Smijeh. Mrak.

Svi sjede na podu. Sanja je pokraj Kreše. Prislonjeni su jedno uz drugo.

KIĆO: Daj ti meni, Cveba, reci... kak si ti tak uspjela u životu? Ono, ja sam mislil ono, ti si okej... i nije da si glupa... mislim, pametnija si od mene... ja sam uvijek bil glup...

KREŠO: Najgluplji...

KIĆO: ... da... ali ipak nisam mislil da buš tak daleko dogurala... kužiš...

CVEBA: I sve to, a da nikom nisam dala...

Stanka.

KREŠO: A je li ti ko tražio?

CVEBA (ironično): Ne, nije...

SANJA: Jasno da su tražili... uvijek traže...

Sanja se izmakne Kreši.

CVEBA: Al baš kad nikom ne daš... onda se svi pitaju... vidi je – nikom nije dala... znači da je mala stvarno dobro... sori, moram piškiti...

Ustane i odlazi na WC. Čim ode, Sanja prasne u smijeh.

SANJA: Je li moraš ti biti tak bezobrazan prema njoj?!

KREŠO: Uopće nisam bezobrazan....

Stanka.

KREŠO: Hoćeš ti meni objasniti zakaj nas je opće pozvala doma?! Da pokaže kakav stan ima – kak joj dobro ide.

Stanka.

KREŠO: Ona nikad nije ružila s nama – uvijek je bila ono – luzer...

SANJA: E – a sad si ti luzer...

KREŠO: Inače, ak ste zaboravili – ja sam uvijek bio snob! Onaj koji je prezirao luzere u društvu.

Kićo se počne smijati.

KIĆO: Vi ste ljubomorni kaj je ona tak uspjela!

SANJA: Možeš mislit! Da sam ljubomorna na Cvebu!

KIĆO: Zakaj ne? Vidi je... promijenila se, proljepšala... sad kad je vidim, ne znam gdje su mi bile oči...

KREŠO: Možda još nije kasno za vas.

Kićo se stidljivo nasmiješi.

KREŠO: Ti se, kao, pališ na uspješne komade!

KIĆO: Jednom mi je u gostionu došla ona jedna političarka... turbo poznata... zaboravil sam kak se zove... ima ono dva imena i tri prezimena...

SANJA: I?

KIĆO: Kaj i?

Stanka.

SANJA: I?

KIĆO: Niš – dal sam joj kobasu! Nemate pojma kak me to pali...

SANJA: Kobasu?

KIĆO: Političarki...

SANJA: Ali Cveba nije... političarka...

KIĆO: Nema veze... Faca je... stalno joj ime vidim na telki... kad god upalim telku... ono Cveba...

Stanka. Vraća se Cveba.

CVEBA: Ali najvažnije od svega... najvažnije od svega su žene!

Stanka.

CVEBA: Je li tako, Sanja?! To je najvažnije – držat se zajedno... žene koje se drže zajedno...

KREŠO: Sanji su najvažniji bili muškarci...

Sanja ošine Krešu pogledom.

KIĆO: Ono – uspješne žene koje se drže zajedno... ono – tipa žensko bratstvo...

KREŠO: Same vučice, ha?

CVEBA: Da – upravo to...

KIĆO: Napio bi se tog vučjeg mljeka...

SANJA: Vi ste odvratni!

KIĆO: To je tebi grozno?!

KREŠO: Ali Cveba – ti nisi nikad bila – ono baš jako – nemoj me krivo shvatiti – zabavna. A ono – sad si glavna faca na telki za zabavu... to mi je onako malo... razumiješ kaj ti hoću reć? Kao da sam ja sad prvak države u borilačkim vještinama, a ono – nikad se nisam potukao.

Stanka.

CVEBA: Mislim – ja sam završila psihologiju i komparativnu...

SANJA: Tamo ima puno zabavnih ljudi.

Tog trenu zavoni mobitel Sanji.

SANJA: Ej... da... ma ne znam kolko... da... gledaj... ne, ne želim da dođe... ja sam s prijateljicama koje dugo

nisam vidjela... ja tebi ne dolazim na godišnjice maturre... Ivo još nije došao... pa niti neće, on slavi maturu... molim te – nemoj ni ti meni... ne, nismo više u restau... da... uzet ću taksi ili će me netko odbaciti... tko... netko... neka frendica ili frend... koji frend... ne znam koji... gledaj, molim te... kod frendice... da... kaj te briga kak se zove... zaboravila sam kak se zove!

Sanja zaklopi telefon. Krešo je pogleda. Spusti pogled.

KREŠO: Mislim, što se tiče viceva i toga... mislim zabave..., a s obzirom da si ti tamo faca u zabavnom programu...

KIĆO: Jebote, što bi ja rado imao tebe, Cveba, za direktoricu!

CVEBA: Za direktoricu čega?

KIĆO: Pa ne znam... ono... gostione di konobarim... jebote, koji bi promet radio!

KREŠO: Kakve veze ima promet s Cvebom?

KIĆO: Bio bi stimuliran! Ono... znaš kaj – htio bi se dokazati i pokazati... i onda...

Stanka.

KIĆO: Nego, ljudi! Znete ko je danas došel do mene?! Beli! Profesor Belić, jebote! Beli u mojoj gostioni!

Tišina i muk. Sanja spušta pogled.

KREŠO: I kaj je delat?!

KIĆO: Niš! Došo je na proslavu pedesetogodišnjice... maturre... i ono me opet ispitival u vezi hrvatskih predsjednika...

Stanka. Cveba se počne smijati.

CVEBA: Najzgodniji profesor... seks simbol...

Nastavlja se smijati.

SANJA: Cveba, kak to da nikad nije bilo ničeg između tebe i Kiće?!

Stanka.

KIĆO: Ja nisam htio. Bio sam glup! A danas sam moglo biti na telki!

SANJA: U emisiji za kućne ljubimce.

Cveba ga pogleda. Uzme ga za ruku.

CVEBA: Znaš kaj... idemo plesati, Kićo!

Kićo i Cveba plešu. Poprilično erotski pokušaji Kiće koje Cveba ne odbija. Sanja drži Krešu za ruku – oni leže na podu.

SANJA: Vidiš kako je to jednostavno..., a mi cijelu večer pričamo o meni...

<p>KREŠO: Uvijek smo pričali o tebi. SANJA: I dok smo hodali? KREŠO: I dok smo se htjeli vjenčati... <i>Sanja se nasmije.</i> SANJA: Bili smo djeca... <i>Primi ga za ruku.</i> SANJA: Je l' ti katkad krivo? KREŠO: A tebi? <i>Stanka. Sanji zvoni telefon. Ona ga pusti da zvoni.</i> <i>Stanka. Sanja isključuje telefon.</i> KREŠO: Netko uvijek mora biti prva ljubav... to je tako... SANJA: I jesi li bio zadovoljan? <i>Stanka.</i> SANJA: Da sam to bila ja..., a ne... recimo Cveba? KREŠO: Jesam... <i>Sanja kreće prema njemu – želi ga poljubiti, ali se Krešo izmakne tako da mu usnicama tek dotakne obraz.</i> KREŠO: Moram doma... <i>U pozadini su se Cveba i Kićo počeli ljubiti.</i> SANJA: Nemoj ići! KREŠO: Sutra ujutro ćeš mi bit zahvalna. <i>Stanka. Sanja ga pogleda.</i> SANJA: Čekaj – je l' si ti to možda utvaraš da bi ja htjela s tobom spavat?! <i>Stanka, Krešo je gleda u čudu.</i> NOVE KNJIGE SANJA: To misliš – da mi baš ti trebaš? Da si ne mrem nać nekog boljeg?! <i>Stanka. Krešo ne mrda. Gledaju se napeto. Cveba odvuče Kiću za ruku. Odlaze u susjednu prostoriju.</i> SANJA: Nećeš me poljubiti? <i>Krešo je poljubi u obraz. Sanja ljutito okrene glavu.</i> SANJA: Sretna godišnjica mature? <i>Stanka.</i> SANJA: To je bilo jako prijateljski. KREŠO: Prijateljska vatra. Od koje stradavaju krivi. SANJA: Molim te, nemoj bit patetičan! <i>Sanji zvoni mobilni. Ugasi ga.</i> KREŠO: Nisam patetičan. Ti si onda bila donijela odluku. SANJA: Je l' voliš svoju ženu? <i>Krešo se osmijehne.</i></p>	<p>SANJA: I djecu? KREŠO: A je l' ti voliš svoju djecu?!</p> <p>SANJA: Hvala Bogu da volim! KREŠO: I zato ovaj razgovor nema smisla... SANJA: Pa ja ni ne želim razgovarati. KREŠO: Nego – ti bi se ljubila?!</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>SANJA: Ne... Krešo... nisam dobro... <i>Stanka. Sanja pokazuje ranjivost.</i></p> <p>SANJA: Prije tri mjeseca mi je umrla mama. Ona me razumjela više nego itko. Osim toga, imale smo zajedničkih tema. KREŠO: Sori... nisam znao... moja sućut... SANJA: Fali mi... fali mi da se vidimo... da popričamo... KREŠO: To nije moguće. I to znaš. SANJA: Oprosti. Ali svatko tko pomisli da je neke odluke napravio loše... ili da ih nije trebao tako napraviti... <i>Stanka.</i></p> <p>SANJA: Mislim da ti dugujem objašnjenje. KREŠO: Ne treba mi sad nikakvo objašnjenje. Prošlo je dvadeset godina. Slavili smo maturu, ti si nestala... vratila si se u zoru... pronašla me pijanog i prekinula... to je tako... bili smo klinci... SANJA: Nisam trebala. KREŠO: Tako si osjećala... SANJA: Nisam trebala tako osjećati. KREŠO: Molim te... nemoj dramiti... <i>Stanka.</i></p> <p>SANJA: Znaš li uopće zašto sam prekinula? KREŠO: Ne zanima me. Boli me ona stvar... <i>Stanka.</i></p> <p>SANJA: Pa dobro... <i>Stanka. Tišina. Iz susjedne prostorije čuje se stenjanje. Neugoda.</i></p> <p>SANJA: Prekinula sam zato jer sam te prevarila. <i>Stanka.</i></p> <p>SANJA: I zato kaj sam se zaljubila... <i>Odjednom se na sceni pojavljuje Kićo. Hvata se za glavu. Lud je.</i></p> <p>KIĆO: Ljudi! A u pičku materinu! Jebo ti pas mater! <i>Lupa iz bijesa nogom u zid. Više je nego uznemiren.</i></p> <p>SANJA: Kićo!</p>	<p><i>Krešo je pak pogođen Sanjinim riječima.</i></p> <p>KIĆO: Tam je Cveba... Tam leži! SANJA: Što si napravio? KIĆO: Mislim da je u nesvijesti..., a možda sam je ubil... ili ona sebe! <i>Ludački počinje plakati i lupati šakom po zidu.</i></p> <p>KREŠO: Pa kak? KIĆO: Iz strasti – valjda iz strasti... KREŠO: Da pozovemo policiju... KIĆO: Ne... nikakvu policiju... ja sam na uvjetnoj... SANJA: Molim? KIĆO: Ja sam na uvjetnoj! KREŠO: Daj, Kićo... smiri se... i ispričaj nam što se dogodilo... KIĆO: Niš... bilo je onak... ja sam krenul na nju... i ona na mene... istovremeno ko divlje zvijeri... kužiš... cijela ona neiživljena strast je probudila u meni gimnazijsku zvijer... SANJA: Ne želim slušati... zovi policiju... KIĆO: No... i tak smo se počeli i ja sam lupil njenom glavom u zid, a da nisam to skužil, pa još jednom, pa još jednom i onda... smo pali s kreveta... i još je jednom lupila glavom, i to je bilo to... više se nije micala... KREŠO: Možda je od srca... <i>Kićo dovuču Cvebu iz druge sobe.</i></p> <p>SANJA: Ljudi – ja u ovom ne želim sudjelovati. <i>Sanja se šćućuri u kutu i počne plakati. Krešo je ošine pogledom, ali se obrati Kići.</i></p> <p>KREŠO: Kako to da si na uvjetnoj... KIĆO: Umlatil sam bivšu ženu... mislim – razbil sam joj zube... KREŠO: Kaj si bil oženjen? KIĆO: Deset dana... zapravo više..., ali to ti je ta naša birokracija... nakon devet dana sam joj razbil zube, deset dan je otišla na policiju, a rastali smo se za sedam mjeseci... mislim, nitko mi neće vjerovati da je bilo slučajno... i u žaru ljubavi... <i>Stanka. Sjednu jedan pokraj drugoga. U pozadini plače Sanja. U jednom trenutku Krešo ustane, priđe Cvebi i poljubi je. Potom je počne umatati u tepih.</i></p> <p>KREŠO: Ljudi – ja bi da pozovemo policiju! KIĆO: Jesi normalan?! Tko bi mi vjerovao? KREŠO: Pa ne možeš nikog ubiti – makar to bila i Cveba? Kužiš – to je loše. To se ne radi!</p>	<p>KIĆO: Daj šuti! Ja sam je zavolio... bar na tren... Isuse... kaj sam to napravil?!</p> <p>KREŠO: Sranje si napravil... ko i obično... al ono – prestani sad od nje pravil boginju! Bila je ružni cinker... al ovo nije zaslužila makar sama lupala glavom u zid od seksualnog uzbuđenja!</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>SANJA: Cveba se kresnula s Kićom – pa što?! I ja sam se kresnula s kretenima! KREŠO: Daj, šuti! SANJA: Ona je možda glupa i nesretna i strašno ambiciozna. I pritom je imala sreće. Ali prema tebi sigurno nikad ne bi bila zla! <i>Stanka. Krešo sjedne. Kićo plače.</i></p> <p>KIĆO: Dečki – bu mi netko pomogel?!</p> <p>SANJA: Pozovite policiju! <i>Stanka. Kićo dolazi do Cvebe umotane u tepih. Poljubi je. Odjednom žestok kašalj. Buđenje se podrigivanjem i pljuvanjem. Cveba je živa.</i></p> <p>KIĆO: Isuse! Cveba! Cvebice! CVEBA: Koji vrag ste me zamotali u tepih?!</p> <p><i>Stanka – gledaju se između sebe bez odgovora. Sanja ponovno brizne u plač.</i></p> <p>KIĆO: Pa da ti bude toplo. CVEBA: Daj me oslobodi! <i>Kićo oslobađa Cvebu.</i></p> <p>KREŠO: Zapravo – oklada je bila koliko će ti trebati da se sama oslobodiš... CVEBA: Duhovito... to se može iskoristiti za neki reality... <i>Stanka. Oslobađaju Cvebu.</i></p> <p>CVEBA: Isuse, kak me boli glava... <i>Sanja uzme mobilni. Bira brojeve.</i></p> <p>SANJA: Halo... da, je l' možeš doći po mene... da... za deset minuta... čekam te vani... kod Kačićeva spomenika... aha... kaj... stvarno ne možeš... u krevetu si... je l' došo lvo? <i>Stanka. Sanja zakoluta očima i gasi mobilni. Prilazi joj Krešo. Sjedne pokraj nje. Ona nasloni glavu na njegovo rame. Sjede tako ukočeni. S druge strane scene Kićo leži u Cvebinu krilu. Miluje mu kosu.</i></p> <p>SANJA: Bio je šarmantan... zgodan... velik... nije se smijao glupostima... kao svi vi... zapravo, ono što je govorio bile su još veće gluposti, ali tada to nisam znala.</p>
---	---	---	--

	<p><i>Stanka.</i></p> <p>SANJA: Profesor povijesti imponira. I meni je imponirao.</p> <p><i>Krešo se nervozno okrene. Sanja otpije još jednu čašu viskija.</i></p> <p>SANJA: Bilo mi je smiješno kako nikad nisi skužio njegovu dvosmislenost. Kako mi udvara... uvijek si bio ljubomoran na krive ljude... moj tata je bio pametniji. On je znao na koža treba biti ljubomoran.</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>SANJA: Cijeli ga je život varala s njim. Tako smo mama i ja barem na tren imale istog ljubavnika. Ja sam ga stvarno zavoljela. Bio je lijep... i nježan... htjela sam da pobegnemo preko granice... koja romantika, ha? I to za pravo... od staraca, od svega...</p> <p><i>Krešo je u čudu promatra.</i></p> <p>SANJA: On nije htio... nije htio van... bio je kukavica. Rekao da sam mlada i naivna... i da on nije čovjek za mene... da si ti dečko za mene...</p> <p><i>Krešo je bijesno promatra.</i></p> <p>SANJA: Zbog njega sam upisala povijest. Da bih na početku semestra otkrila da sam trudna.</p> <p><i>Krešo kipti. Diže se i odlazi. Sanja ostaje sama.</i></p> <p>SANJA: Ali u životu se smije donijeti kriva odluka!</p> <p><i>Krešo odlazi zalupivši vratima.</i></p> <p>SANJA: Oprosti...</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>SANJA: Rodila sam i uspjela završiti fakultet. Iako me faks zapravo nikad nije zanimao. Nakon toga se udala... i postala domaćica...</p> <p><i>Oblači kaput. Pogleda Cvebu i Kiću kako se maze.</i></p> <p>SANJA: Nisam vam rekla... danas moj Ivo slavi maturu!</p> <p>KIĆO I CVEBA: Book!</p> <p><i>Sanja odlazi. Cveba i Kiću se maze.</i></p> <p>CVEBA: Ja vas sve volim – mi smo prava škvadra! Mi smo najbolji razred na svijetu! I trebali bi se češće nalaziti...</p> <p>KIĆO: Misliš... nasamo...</p> <p>CVEBA: Kako to da se nismo prije pronašli...</p> <p>KIĆO: Valjda smo bili glupi...</p> <p><i>Stanka. Cveba miluje Kiću.</i></p> <p>KIĆO: Sutra dođeš kod mene u restač?!</p>	<p>CVEBA: Znaš kaj... glupo mi je da radiš u gostioni!</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>CVEBA: Je l' bi htio napraviti karijeru na telki? Recimo, da nastupaš u realityju ili, ono, da budeš moj asistent... pa onda urednik... ono, u realityju... kužiš?</p> <p><i>Mrak.</i></p>	<h3>3/3</h3>	<p>Ivo, 19 godina Magda, 19 godina Beli, 69 godina Sanja, 39 godina</p> <p><i>Park. Klupa. Na klupi sjede Ivo i Magda. U pozadini se čuje glazba. Tehno. Ivo u ruci drži bocu žestokog pića. Cugne. Pruži Magdi. Ona pogleda bocu, ali mu je vrati.</i></p> <p>IVO: Nećeš?</p> <p><i>Ona odmahne glavom. Zapali cigaretu.</i></p> <p>IVO: Baš je super! Žari i pali!</p> <p><i>Magda povuče dim. Ivo joj prilazi. Ona ga osmotri ne baš odobravajući.</i></p> <p>MAGDA: Idemo natrag?</p> <p>IVO: Zašto? Baš je super!</p> <p>MAGDA: Ja sam došla tulumariti..., a ne se tu skrivati...</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>MAGDA: Svi su tamo!</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>MAGDA: Došli smo popljugat cigaretu? Je l' tako?</p> <p>IVO: Magda!</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>IVO: Ja bi osto još malo.</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>MAGDA: Okej... onda ostanu!</p> <p>IVO: Ostani ti sa mnom!</p> <p>MAGDA: Neću... rekla sam ti da bi se vratila!</p> <p>IVO: Magda... ajde pliz!</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>MAGDA: Okej..., al još samo pet minuta...</p> <p>IVO: Tenks... neg znaš kaj mi je palo na pamet...</p> <p>MAGDA: Što?</p> <p>IVO: Ajmo zbrisat!</p> <p><i>Magda se počne smijati.</i></p> <p>MAGDA: Pa gde bi ti zbrisal?!</p> <p>IVO: Ono, u Nizozemsku... ili Finsku... ili neku drugu zemlju Beneluksa...</p> <p>MAGDA: S tobom da zbrišem?!</p> <p>IVO: Da... tam gdje su slobode... u kofi šopu se može du-</p>	<p>vat... kupit alkohol... sve živo... tulumarit... u šatoru... hostelu... mogli bi do Australije...</p> <p>MAGDA: Australije?</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>MAGDA: Tko? Ja... ti i Mišo!</p> <p>IVO: Ja i ti!</p> <p>MAGDA: Bez Miše!</p> <p>IVO: Bez!</p> <p><i>Magda se počne smijati.</i></p> <p>MAGDA: Zašto bi ja opće išla preko grane?</p> <p>IVO: Zato kaj je to fora! Svi su nekad išli preko grane. Ruksak na leđa i idemo!</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>IVO: Avantura! Mladi Ameri odu na put oko svijeta prije faksa... i Australci isto...</p> <p>MAGDA: Zakaj bi išli sami?</p> <p>IVO: Zato kaj je Mišo bez veze...</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>MAGDA: Znaš što... upisala bum faks...</p> <p><i>Stanka.</i></p> <p>MAGDA: Pravo. Bila bum pravnica... A ti?</p> <p>IVO: Ne znam... ak moram studirat... studiral bum povijest! It runs in a family!</p> <p><i>Pruži joj ruku. Ona je makne.</i></p> <p>MAGDA: Kaj ti je?</p> <p><i>On joj privuče k sebi.</i></p> <p>MAGDA: Daj... pusti me...</p> <p><i>On je počne ljubiti, ona ga odgurne.</i></p> <p>MAGDA: Daj... makni se, idiote!</p> <p><i>Stanka. Ivo je gleda, poniženo.</i></p> <p>MAGDA: Kaj ti misliš... da si neka faca... ak cugaš i ak duvaš?! I sve to!</p> <p><i>Stanka. Gleda ga s distance.</i></p> <p>MAGDA: Imaš velik nos... i masnu kožu... ruke ti se znoje...</p> <p>IVO: Magda!</p> <p><i>Stanka. Odmjeri ga pogledom.</i></p> <p>MAGDA: Ja idem do Miše!</p> <p>IVO: Ej, Magda... pliz... nemoj...</p> <p>MAGDA: Ove se večeri hoću sječati po drugim stvarima!</p> <p>IVO: Kojim?</p> <p>MAGDA: Ne znam..., ali ne po tebi...</p>
--	--	--	--------------	---	---

PREMIJERE
RAZGOVORI
PROTUKRITIKA
MEĐUNARODNA
SCENA
FESTIVALI
TEMAT
PRODUKCIJA
ISTRAŽIVANJE
TEORIJA
SJEĆANJA
NOVE
KNJIGE
DRAME

Magda krene prema glazbi.
IVO: Magda... pliz... nemoj ić!
Magda ode od njega. Ivo krene prema njoj.
IVO: Magda! Molim te! Ostanii! Magda! Htio sam plesati s tobom! Htio sam... Magda!
Ivo je sam na sceni. Ljut je i bijesan.
IVO: Moglo nam je bit super! Mogla je to biti super noć! Magda!
Ivo se popne na drvo. Iz džepa vadi neke tablete. Tabletu uzme sa žestokim pićem.
IVO: U Nizozemsku... Finsku... Beneluks... bez pasoša... ko nekad... ko faca... van! A poslije u Australiju...
Potom tužno.
IVO: S Magdom...
IVO: Ili bez nje...
Uzme mobilitel... bira brojeve... nitko se ne javlja...
IVO: Daj javi se... pliz!
Bijesno baci mobilitel. Uzme iz džepa kutiju s tabletama, proguta ih.
IVO: Sad ću barem bit miran!
Stanka. Glazba. Smijeh. Ivo se smije i imitira životinje. Tablete su počele djelovati.
Dolazi Beli. Sjedne na klupu. Ivo se počne smijati. Beli se osvrne. Ivo počne imitirati sovu. Beli gleda začuđeno oko sebe. Potom Ivo počne imitirati neku opasnu pticu. Beli se osvrće oko sebe. Malo je preplašen.
BELI: Ptičice! Dođi ptičice...
Beli lomí granu. Baci je u krošnju. Pogodi Ivu. Ivo side s drveta. Stane ispred Beloga.
IVO: Jesi ti normalan, pizda ti materina?!
Beli je preplašen.
BELI: Oprostite... ja nisam...
IVO: Sjedi tu... i ne mići se!
Beli sjedne. Ivo zapali cigaretu. Jako je nervozan.
IVO: Šta je, stari?! Lomiš drva u parku i gadaš ptice? Ha?!
E pa, krivu si pticu pogodio...
Stanka.
IVO: Znaš da se ne smiju gađati ptice? Kaj si mislil da si u zoološkom vrtu?!
Ivo se počne smijati.

IVO: Ko eksponat! Takozvani stari konj!
Beli ustane.
IVO: Sjedi tu! Ni makac!
BELI: Oprostite... ja bi išo doma!
IVO: Sjedi tu!
Stanka.
IVO: Jesi pitao smiješ li ić doma?
BELI: Nisam znao da moram pitati za dopuštenje?
IVO: Nisi znao – sad znaš!
Stanka.
IVO: Kaj misliš da možeš gađat ljude granama kak ti padne na pamet?! Imaš tolko godina – mo go bi znat da je to zabranjeno! Mogo bi nekog ozlijedit!
Ivo se počne smijati.
IVO: Ha... jesi kad nekog ozlijedio?
Beli šuti.
IVO: Pito sam te nešto?! Jesi li kad nekog povrijedio?
BELI: A što vi mislite, mladiću?
IVO: Valjda jesi! Ptice! Hu, hu... ja letim! Ha-ha-ha! Jesam se ušlagrol! Ha, stari, hoćeš koju tabletu?
BELI: Imam svoje...
Stanka.
IVO: Davaj!
BELI: Oprostite?
IVO: Davaj tablete!
Stanka.
IVO: Davaj!
BELI: Skupe su... moje zdravstveno ih ne plaća... moram od penzije... ovo nije...
IVO: Davaj, pizda ti materina!
Beli pruža kutiju Ivi. Ivo uzme tablete. Počne se smijati. Beli ustane.
BELI: Molim vas... vratite mi!
IVO: Evo ti jedna! Pa cuclaj!
Ivo mu izvadi tabletu. Beli ustane i uzme je.
Stanka. Beli se uozbilji.
BELI: Mali! Ja sad idem!
Beli ustane kao da će krenuti, a Ivo ga uhvati za ruku.
IVO: Ma ideš?!
Primi ga za vrat.

IVO: Ideš ti, stari...
BELI: Ti si divljak!
Ivo sjedne na klupu.
IVO: Sjedi!
BELI: Zašto to radiš?
Ivo ga ošamari.
BELI: Hoćeš novaca? Ja inače nemam novaca, ali dat ću ti sve što imam... samo me pusti...
Ivo ga odgurne. Nogom povuče crtu.
IVO: Ovo je granica! Tu ćeš sjediti! I gotovo!
Stanka.
IVO: Ako ustaneš il prijedeš granicu, razbit ću ti pičku!
Stanka. Ivo zapali cigaretu. Beli ga gleda.
IVO: Kaj gledaš, stari? Hoćeš zapaliti?
BELI: Ne, hvala... ne pušim...
IVO: Evo... tu ti je pljuga!
BELI: Ali ne... ja ne pušim...
IVO: Zapali cigaretu!
Daje mu cigaretu. Beli pripaljuje.
IVO: Je l' dobra pljuga?! Izgledaš kul, jebote!
Stanka.
BELI: Zašto mi to radite?
IVO: Ja ti radim nešto?
BELI: Pa uzimaš mi slobodu... ja hoću doma, a ti mi ne daš.
IVO: Kaj si delal tak kasno?! Znaš kolko je sati?! Nije pametno za stare ljude da se smucaju!
Stanka.
IVO: No, gdje si bio? Što si radio?
BELI: Bio sam na godišnjici mature...
Ivo prasne u smijeh.
BELI: Trebao bi znati što je to matura?
IVO (ironično): Ne, ne znam...
Stanka.
IVO: Jebote! Ti si neki zajebant!
Beli prekriži nože.
BELI: Je l' bi mogao...
IVO: Što?
BELI: Uzeo sam diuretik!
IVO: Kaj? I ti?
BELI: To je lijek!

IVO: I?
BELI: Trebao bih na zahod.
IVO: Ma nemoj!
Beli ustane i krene prema drvetu. Ivo dođe za njim.
IVO: Pišo bi, ha?!
Uhvati ga za ruku.
IVO: E, pa nećeš! Ovo je park – i tu se ne piša! Tu pišaju cucki!
Gurne ga na pod. Beli padne.
IVO: Ajde, diž se!
Stanka. Beli se digne.
BELI: Hoćete novaca?
IVO: Misliš da sam ja lopov? Misliš da sam ja lopov, ha?!
Stanka.
IVO: Znaš da si bezobrazan?!
BELI: Pa dobro, reci mi što hoćeš?
Stanka.
IVO: Kaj tebe briga kaj ja hoću?!
Stanka. Beli preplašeno sjedi na travi. Ivi kao da je žao.
IVO: Hoćeš pljugu?
Beli gleda – ne zna što bi rekao.
IVO: Hoćeš ili nećeš?
Ivo se počne smijati.
IVO: Sori, stari... imo sam težak dan...
Stanka. Beli ga nepovjerljivo pogleda.
IVO: I ja sam imo proslavu mature...
BELI: Prošao si? Na maturi...
IVO: Kaj? Čudi te?
BELI: Pa ne...
IVO: Ono, iskustvo ti govori da nisam glup... pa nitko ni ne misli da sam glup.
Stanka.
IVO: Samo Pero veli da sam kreten. Znaš tko je Pero?
Beli odmahne glavom.
IVO: Muž od moje stare... čisti seronja... ali ima love Pero... tolko da stara ne mora šljakat, neg je doma i mene kontrolira, kužiš?
Zbunjeni pogled Belog.
IVO: Nemam pojma zakaj to tebi pričam...
BELI: Pričaj!

<p>PREMIJERE RAZGOVORI PROTUKRITIKA MEĐUNARODNA SCENA FESTIVALI TEMAT PRODUKCIJA ISTRAŽIVANJE TEORIJA SJEĆANJA NOVE KNJIGE DRAME</p>	<p>IVO: Moj stari je u Australiji... pobjego je ko maturant... preko granice... radi kao DJ... DJ, kužiš? BEL: Je l' ga vidiš? IVO: Ne... stara mu nije htela reći da je u drugom stanju... sad ne zna ni gdje je... nitko ne zna gdje je, ali negdje je... moj stari je faca... <i>Stanka.</i> IVO: Al što mi je danas dan u kurcu! <i>Stanka.</i> BEL: Mislim da ipak nije kao meni... <i>Stanka.</i> IVO: Ha, stari... jesi ti kad htel pobeći preko grane? Pa tvoja generacija je to stalno radila... mladi buntovnici... ono, rokenrol... BEL: Pa htio sam... IVO: I? BEL: Nije pristala... IVO: I? Je l' ti sad krivo? <i>Tišina. Duga tišina. Ivo prilazi Belome i srdačno ga lupi po leđima.</i> IVO: Ha? Je l' ti krivo? BEL: Valjda. IVO: E, vidiš... onda kužiš kak se ja danas osjećam? BEL: Odbila te djevojka? <i>Tišina. Ivo nije posebno ponosan.</i> BEL: Valjda nisi koristio ispravnu taktiku. Trebao si pitati iskusnijeg. IVO: Ma daj, ne seri... BEL: Jesi li čitao Kierkegaarda? IVO: Koga? BEL: Nema veze... <i>Stanka.</i> BEL: Smijem pišat? IVO: Okej... BEL: No, hvala... jedno moje predavanje uvijek je bilo posvećeno povijesti ljubavnog... i povijesti zavoda... IVO: Molim? <i>Stanka. Beli mokri s olakšanjem.</i> IVO: Kaj si ti bil profa? BEL: Profesor povijesti... IVO: I moj stari je profesor povijesti... BEL: A zar nije DJ? IVO: I to i profesor povijesti...</p>	<p><i>Beli se vraća.</i> BEL: Trebao si to bolje pripremiti. Osloniti se na slabe strane suparnika. Uočiti njegovu Ahilovu petu... i onda to koristiti... i nikad ništa protiv suparnika! IVO: Al kad je govno... BEL: Gledaj – pametna ženska sama dođe do toga. Bitno je samo prezentirati se kao njegova suprotnost, a ne kao sličnost... postoje mnogi primjeri među slavnim ličnostima. <i>Stanka.</i> BEL: Ništa ne ide na silu. <i>Stanka.</i> BEL: Kako se zove? IVO: Magda. BEL: Ne. Suparnik... IVO: Mišo. BEL: Jako dobro. Za početak – to je prilično glupo ime. Mihovil... Mihajlo... Miša... rimuje se višestruko... i na razne načine. Učiniti ga smiješnim da on to ni ne povjeruje kako se njegova draga njemu smije. Mislim... naturalna večer nije loša prilika... <i>Stanka.</i> BEL: Svoje najveće ljubavi imao sam upravo na naturalnim večerima. Kao profesor, jasno... nitko se ne bi kladio na mene, a ja sam uspevao naizgled nemoguće! IVO: Ej stari, pa ti si jebač... BEL: No, tako džentlmeni o sebi ne govore... IVO: Ti si moj idol... BEL: Do maloprije sam bio stranac kojega treba zatući! Stari konj iz zoološkog vrta... IVO: Ej, sori... stari... ak hoćeš... odi doma... puštam te u miru! <i>Beli sjedne do njege na klupu.</i> BEL: Magda, ha? <i>Stanka.</i> BEL: Rekao bih da je ona izgubljen slučaj. Ali ima još dosta zgodnih cura. Koje bi vrlo rado pobjegle preko granice u svijet i avanturu. A sada su mogućnosti veće nego nama. Indija... Polinezija... Madagaskar... Aljaska... IVO: To bi bilo fora! <i>Stanka.</i> IVO: A gde si ti predavao, stari? Koja šteta da nisam nikad</p>	<p>bil tvoj đak! Imamo takog kretena iz povijesti da je to grozno... mislim, nije ovo povijest kaj sad predaješ, ali svejedno, kužiš... šteta što te nema... što si u penziji... inače... ja ću isto povijest upisat ak ostanem tu... mislim ak ne odem preko grane... <i>Stanka.</i> BEL: Da... nemoj ić van... <i>Stanka. Dolazi Sanja – plače. Ne vidi njih dvojicu koji sjede na klupi.</i> BEL: Mislim da je najbolje da se vratiš na proslavu... pozdraviš Mišu, i pokažeš da si laf... i ljudi imaju svoje granice... u shvaćanju, u ponašanju, u mišljenju... <i>Stanka.</i> IVO: U nasilju! BEL: U očaju! <i>Stanka.</i> BEL: Jedino kad učiniš nešto dobro... kad dođeš do srca, otvoriš ga... zapravo... IVO: Kaj to pričaš? BEL: Ništa... pričam o granicama. Jedino onda kad dođeš do drugoga... prešao si jedinu važnu granicu... <i>Sanja briše suze.</i> IVO: Jebote, stari... baš mi je žao kaj se nismo prije upoznali... prava si faca! <i>Stanka. Beli je ponosan.</i> IVO: Sori kaj sam bil... ono, neugodan... ne bu se ponovilo... <i>Stanka. Beli ga pokroviteljski potapša. Ivo mu pruža ruku.</i> IVO: Ivo! Drago mi je... BEL: Belić... i meni... <i>Stanka. Njih dvojica se gledaju. Sanja zastane. Beli uhvati njezin pogled. Gledaju se.</i> BEL: Ako nešto u životu napraviš krivo... IVO: Što onda? BEL: Onda vjerojatno nisi mogao drugačije... kao ni ti sada sa mnom, kao ni tvoja Magda s tobom, kao uostalom i ja toliko puta u životu. <i>Prilazi im Sanja.</i> IVO: Mama! Isuse... gospon Belić... ovo je moja mama... kaj tu delaš?</p>	<p><i>Sanja sjedne s njima na klupu.</i> SANJA: Vraćam se sa svoje proslave mature... BEL: I ja sa svoje... <i>Beli ne odvajja pogled od Sanje.</i> SANJA: Slušala sam vas, profesore, što ste govorili. I ja mislim da čovjek često ne može donijeti pravu odluku zato što je – vrijeme krivo. <i>Stanka.</i> SANJA: Tako se i ja na vas nikad nisam ljutila. Kao ni vi, pretpostavljam, na mene. <i>Ivo u nevjerici gleda majku.</i> SANJA: Profesor je bio moj razrednik... i prije dvadeset godina... IVO: Ovo je ludo, ha?! SANJA: No dobro... ni sada vrijeme nije pravo..., ali... <i>Stanka.</i> SANJA: Ali..., ako ste raspoloženi, možemo... IVO: Jebote, vi ste bili razrednik mojoj staroj! Kuuul... SANJA: Možemo na petnaest minuta... ili deset... <i>Stanka.</i> SANJA: Praviti se kao da nismo učinili nikakvu pogrešku. <i>Stanka.</i> SANJA: No, profesore... jeste li za jedno piće s nama? <i>Beli ustaje. Na bljedom licu pojavljuje se smiješak.</i> <p style="text-align: right;"><i>Mrak.</i></p></p>
--	--	---	---	--